

1.11.2019

EOAK/6020/2019

Jaana Pedersen

Myllärinkatu 4
08100 LOHJA

Viite: 21.10.2019 vireille tullut kantelu

ASIA: Riita-asian käsittely ym.

Pyysitte varsin laajasta kantelukirjoituksestanne tarkemmin ilmenevin perustein tutkimaan Helsingin käräjäoikeuden kahden käräjätuomarin ja laamannin sekä laamannin sihteerin menettelyä riita-asioihin L 15/649 ja L 16/352 sekä L 18/36145 liittyen.

Asianne esiteltiin apulaisoikeusasiamies Pasi Pölöselle. Hänen pyynnöstään ilmoitan seuraavan.

Eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaan oikeusasiamies tutkii kantelun, jos sen kohteena oleva asia kuuluu hänen laillisuusvalvontaansa ja on aihetta epäillä, että valvottava on menetellyt lainvastaisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä taikka jos oikeusasiamies muusta syystä katsoo siihen olevan aihetta. Säännöksen 2 momentin mukaan oikeusasiamies ryhtyy hänelle tehdyn kantelun johdosta niihin toimenpiteisiin, joihin hän katsoo olevan aihetta lain noudattamisen, oikeusturvan tai perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta. Asiassa hankitaan oikeusasiamiehen tarpeelliseksi katsoma selvitys. Säännöksen 4 momentin mukaan oikeusasiamiehen tulee viivytyksettä ilmoittaa kantelijalle, mikäli asiassa ei ryhdytä toimenpiteisiin muun muassa sen takia, että asian käsittely on vireillä toimivaltaisessa viranomaisessa tai siinä voidaan hakea muutosta säännönmukaisin muutoksenhakukeinoin.

Oikeusasiamies ei puutu sellaiseen asiaan, joka on toimivaltaisessa viranomaisessa (esimerkiksi tuomioistuimessa) vireillä tai jossa muutoksenhaku on kesken taikka johon voi vielä hakea muutosta.

Suomen perustuslain 3 §:n 3 momentin mukaan tuomiovaltaa Suomessa käyttävät riippumattomat tuomioistuimet, ylimpinä tuomioistuimina korkein oikeus ja korkein hallinto-oikeus.

Oikeusasiamies ei voi vaikuttaa tuomioistuimessa vireillä olevan asian ratkaisuun tai esimerkiksi määrätä oikeudenkäynnin kulusta. Oikeusasiamies myöskään voi määrätä tuomaria vaihdettavaksi tai muutoin määrätä tuomioistuimen kokoonpanosta tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa.

Oikeusasiamies ei toimi lakiin perustuvan muutoksenhakujärjestelmän vaihtoehtona tai sitä täydentävänä muutoksenhakukeinona. Oikeusasiamies ei nimittäin voi muuttaa tai kumota tuomioistuinten ratkaisuja, määrätä niitä muutettaviksi tai määrätä asiaa uuteen oikeuskäsittelyyn. Muutoksen saamiseksi tuomioistuimen ratkaisuun on käytettävä laissa säädettyjä muutoksenhakukeinoja.

Helsingin kärjäoikeudesta 1.11.2019 saadun tiedon mukaan kantelussa tarkoittamanne riita-asiat ovat vireillä Helsingin kärjäoikeudessa.

Apulaisoikeusasiamies totesi, että kantelunne koskee tuomioistuimessa vireillä olevia oikeudenkäyntejä ja niihin läheisesti liittyviä tapahtumia.

Edeltä ilmenevän perusteella apulaisoikeusasiamies päätti, ettei asiinne ryhdytä tutkimaan täällä.

Siltä osin kuin kirjeessänne on kysymys kärjäoikeuden käsittelyajasta, ilmoitan apulaisoikeusasiamiehen pyynnöstä vielä tiedoksenne, että oikeudenkäynnin viivästyksiä ehkäisevistä ja hyvittävästä oikeussuojakeinoista on otettu säädökset lakiin vuonna 2010. Vireillä olevan oikeudenkäynnin asianosaisen tulisi ensisijaisesti turvautua oikeudenkäynnin kestoja koskevissa asioissa näihin erityisiin oikeussuojakeinoihin. Näistä kerrotaan muun muassa oikeushallinnon verkkosivuilla osoitteissa

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/hakemusasiat/hyvitysoikeudenkaynninviivastymisesta.html> ja

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/hakemusasiat/kiireelliseksimaaraaminen.html>.

Oikeusasiamiehen tehtävistä ja toimivallasta saatte lähempiä tietoja liitteenä olevasta esitteestä tai verkkosivuiltamme www.oikeusasiamies.fi.

Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri

Terhi Arjola-Sarja